

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ІСТОРИОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Збірник наукових праць

Голова редколегії
академік НАН України В.А. Смолій

засновано 1968 р. як «Історіографічні дослідження
в Українській РСР»;
поновлено 1997 р.

Випуск 24

КИЇВ – 2014

Видається за рішенням Вченої ради Інституту історії України НАН України
(протокол № 10 від 28 листопада 2013 р.)

Висвітлюються актуальні питання української історіографії, зокрема з теорії, методології й історії історичної науки, біоісторіографії, проблемної історіографії та ін. Розглядаються наукова спадщина та історичні погляди відомих учених і діячів, у т.ч. В. Горленка, М. Грушевського, М. Драгоманова, Д. Іловайського, М. Костомарова, М. Слабченка, М. Стороженка та ін.

У випуску вміщені доповіді та матеріали круглого столу «Сучасна українська історіографія в інтелектуальних вимірах пострадянського культурного простору», котрий відбувся 15 листопада 2012 р

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться українською історіографією.

Засновник і видавець: Інститут історії України НАН України

Редакційна колегія: академік НАН України, д.і.н., проф. *В.А. Смолій* (голова), Інститут історії України НАН України; д.і.н., проф. *О.А. Удод* (відп. редактор), Інститут історії України НАН України; д.і.н., провід. н.с. *Д.С. Вирський*, Інститут історії України НАН України; д.і.н., проф. *І.Н. Войцехівська*, Київський національний університет ім. Т. Шевченка; член-кореспондент НАН України, д.і.н., проф. *В.М. Даниленко*, Інститут історії України НАН України; д.і.н., проф. *М.Ф. Дмитрієнко*, Інститут історії України НАН України; д.і.н., проф. *Я.С. Калакура*, Київський національний університет ім. Т.Шевченка; член-кореспондент НАН України, д.і.н., проф. *В.Ф. Колесник*, Київський національний університет ім. Т. Шевченка; д.і.н., проф. *І.І. Колесник*, Інститут історії України НАН України; д.і.н., проф. *В.В. Кравченко*, Канадський інститут українських студій (Едмонтон, Канада); д.і.н., проф. *С.В. Кульчицький*, Інститут історії України НАН України; д.і.н., проф. *В.В. Масненко*, Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького; член-кореспондент НАН України, д.і.н., проф. *О.П. Ресніт*, Інститут історії України НАН України; к.і.н., ст.н.с. *О.В. Ясь* (відп. секретар), Інститут історії України НАН України.

Рецензенти: *І.В. Верба*, доктор історичних наук, професор,
Л.А. Дубровіна, доктор історичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України,
С.А. Леп'яво, доктор історичних наук, професор.

Усі права застережено. Передрук і переклад дозволяються тільки з дозволу автора та редколегії. Автори вміщених статей та матеріалів висловлюють свою власну думку, що не обов'язково збігається з поглядами членів редколегії, і несуть відповідальність за достовірність наведених фактів та відомостей.

Видання внесено до Російського індексу наукового цитування (РІНЦ)

Адреса редакційної колегії та видавця: 01001, Київ, вул. Михайла Грушевського, 4, тел.(044)279-87-04; e-mail: history_isid@mail.ru

© Інститут історії України НАН України
© Автори

ЗМІСТ

ДОПОВІДІ ТА МАТЕРІАЛИ КРУГЛОГО СТОЛУ «СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ В ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ВИМІРАХ ПОСТРАДЯНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ» (15 листопада 2012 р.)

<i>Костянтин Івангородський.</i> Концептуальне переосмислення етнічної історії східних слов'ян у пострадянських історіографіях ..	6
<i>Ярослав Калакура.</i> Цивілізаційні орієнтири новітньої української історіографії	23
<i>Володимир Головка.</i> «Тягар пострадянської людини»: історіографічний образ донецької ідентичності	38
<i>Оксана Салата.</i> Проблема інформаційного протистояння СРСР та Німеччини в радянській історіографії.....	51
<i>Тетяна Шевченко.</i> Релігійний дискурс української радянської та національної історіографії: контраверсії спадкоємності.....	73
<i>Дмитро Миколенко.</i> Зовнішня політика С. Стамболова і урядів народно-ліберальної «Стамболовістської» партії Болгарії в оцінці радянської історіографії періоду сталінського режиму	97

БІОІСТОРІОГРАФІЯ

<i>Ольга Гончар.</i> Українофільська діяльність Миколи Костомарова 1863–1885 рр. у дзеркалі його епістолярної спадщини.....	116
<i>Юлія Куценко.</i> Образ М. Драгоманова як громадського діяча в сучасній українській історичній науці.....	146
<i>Наталка Пазюра.</i> «...З того часу ми зробилися щирими товаришами...»: кілька штрихів до історії взаємин Миколи Стороженка та Василя Горленка	169
<i>Віталій Тельвак.</i> Дилема «Росія-Захід» в історіографічній спадщині Михайла Грушевського.....	184
<i>Олексій Ясь.</i> Конфлікт процес / структура у конструкції «довгого» ХІХ ст. Михайла Слабченка	196

ІСТОРІЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

<i>Олександр Музичко</i> . Історична наука, думка та освіта Південної України за доби Великої війни (1914–1918 роки)	226
<i>Світлана Блацук</i> . Давньоруське історієписання в дослідженнях радянських вчених в 1920–1930-х рр.	253
<i>Віталій Тихонов</i> . Дискуссія о советизации казахского аула 1946–47 годов.....	267

ПРОБЛЕМНА ІСТОРІОГРАФІЯ

<i>Юрій Михайлюк</i> . Соціальне становище та структура населення Великого князівства Литовського в оцінці Д. Іловайського	282
<i>Владислав Яценко</i> . Молоді роки Івана Мазепи у висвітленні сучасної російської історіографії: кризь призму «імперської візії»	298
<i>Ольга Ковалевська</i> . Іконографія представників українського козацтва XVII–XVIII ст.: історіографія проблеми	329
<i>Любов Жванко</i> . Біженство Першої світової війни часів Російської імперії: головні напрямки зарубіжної історіографії	373
<i>Сергій Гірик</i> . Ідеологічні засади Української комуністичної партії (боротьбистів): Зарубіжна та українська еміграційна історіографія	395
Про авторів.....	417
Анотації – Annotations.....	419